

Pomnik Wspólnego Męczeństwa Żydów i Polaków w WARSZAWIE

(opis)

Pomnik Wspólnego Męczeństwa Żydów i Polaków



Młody człowiek był w trakcie pochówku w SOVA (1942 rok)
Young person being buried at the SOVA Station (1942)



Pochówek pogrzebowy (1942 rok)
Funeral procession at the SOVA Station (1942)



Grudzenie 1942: masowe groby dla tysięcy Żydów (1942-1943)
Burial of human bodies in mass graves at the SOVA Station (1942-1943)



Grudzień 1942: masowe groby dla tysięcy Żydów (1942-1943)
Burial of human bodies at the SOVA Station (1942)



Jesienią 1988 roku, podczas prac budowlanych prowadzonych przez jedną z warszawskich spółdzielni mieszkaniowych w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza żydowskiego przy ulicy Okopowej, znaleziono ludzkie szczątki. Jednak zarząd Spółdzielni już wcześniej wiedział, że prace prowadzone są w miejscu, gdzie hitlerowcy w lipcu 1942 roku podczas likwidacji getta dokonywali masowych mordów na ludności cywilnej. W latach 1941-1943 przyłożono tutaj mężczyzn i kobiety z domu starców, aby ich poleć na miejscu rozstrzelać.

Kiedy Zygmunt Nissenbaum i Zarząd Fundacji Rodziny Nissenbaumów dowiedzieli się o prowadzonych pracach budowlanych, poinformowali o fakcie znalezienia ludzkich szczątków zarząd Spółdzielni żądając wstrzymania robót i przedsięwzięcia wszystkich środków, aby nie dopuścić do dalszego bezczeszczenia grobu ofiar.

Aby autorytatywnie stwierdzić, że w wykopach znajdują się ludzkie szczątki, do Warszawy przybyli specjaliści w dziedzinie ekshumacji: Rabin Schmedel, Rabin Hertz Frankel (USA) i Rabin Shimon Anshin z Izraela, który był wybitnym ekspertem w tej dziedzinie. Oznajmił on, że w miejscu, gdzie dawniej znajdował się stadion pikarski, istnieją dwa masowe groby pomordowanych. Były one wypełnione ludzkimi kośćmi do głębokości kilku metrów.

Opór stawiany przez władze Spółdzielni i sprzeciw ze strony władz polskich, które nie chciały się zgodzić na przeniesienie robót budowlanych w miejsce, gdzie w czasie wojny doszło do masowych mordów, wywołał protesty organizacji żydowskich.

Zygmunt Nissenbaum próbował rozwiązać sytuację, aby załagodzić spór między obu stronami. Dzięki jego staraniom do USA wyjechała delegacja polska, na czele której stał ówczesny Przewodniczący Rady Ochrony Pamięci, Walki i Męczeństwa gen. Roman Patkowski. Na miejscu, w siedzibie Rabina Salomona Halbersztama w Nowym Jorku, udało się osiągnąć porozumienie.

Zygmunt Nissenbaum zadeklarował, że Fundacja Rodziny Nissenbaumów zadba o to, aby znalezione i wywiezione w inne miejsce szczątki ludzkie wrócy na miejsce swego pierwotnego pochówku i aby zostały pogrzebane zgodnie z tradycją żydowską.

13 grudnia 1988 roku odbyły się uroczystości grzebalne pod nadzorem i we współpracy z Rabinami z USA, Kanady, Izraela, Francji, Niemiec, Anglii, Australii, Belgii i Szwajcarii.

W ceremonii wzięli też udział duchowni katolicy z biskupem Henrykiem Muszyńskim na czele. Nie udało się bowiem ostatecznie wykluczyć, iż wśród ofiar nie było osób innych wyznań. Duchowni oraz zgromadzeni warszawscy modlili w ich intencji modlitwą.

Rabini w milczeniu przyskuchiwali się katolickim modlitwom, a całą uroczystość zakończyli modlitwami żydowskimi.

Fundacja Rodziny Nissenbaumów wybudowała w miejscu pochówku pomnik na pamięć ofiar mordu. Nadal też zajmuje się utrzymaniem tego miejsca w należytym porządku.

בסתיו שנת 1988 החלה חברת הבנייה הממשלתית לחתום על מילון לבנות במקום הזה בנין רב קומות. בזמן החפירה נמצאו עצמות אדם הימים המשתלשלת מילון היה ידוע שבמקום הזה ליד חומות בית הקברות היהודי (מגרש כוורגל לשינה), בחודש יולי 1942, רצחו הנאצים מאות יהודים, וגם בין השנים 1941 - 1943 נרצחו פה בעיקר אנשים זקנים ומות האבות של גמז וורשה. במקום הזה הם נקברו במקברי אלים

לאחר שגודע לטר שטימן ניסנבאום יז"ר קרן משמחה ניסנבאום על החלטת החברות ועל הרחוקה עצמות אדם הוא מיד חוברת הבניה הממשלתית בוורשה ודרש בחוקת להפסיק את העבודות מיד בכדי שלא לחלל את מקום קברות היהודים. בנוסף הוא מנה לחברת "אתרא קדישא" לרב שמידל וגם לרב שטימן אשתי, שהוא סומחה גדול מאוד בנושא הזה, הרבנים היינו למקום ובדוק את הנושא מקרוב, ונמצא שבמקום ישנם שתי קברי אלים גדולים שהיו מלאים בעצמות אדם עד עומק של מספר מטרים. לאחר שתברת הבניה הממשלתית התעקשה להמשיך את עבודות הבניה, קמה צעקה גדולה בשולם היהודי ובמסובים עם ממשלת מולין.

שטימן ניסנבאום תיווך בין הגורמים הציבורי, רוסן מסקובסקי, יצג ממשלת מולין בוטנ, יז"ר הוועד למען לוחמים וקרובות" וטר ניסנבאום מסר לארצות הברית למצוא פתרון לכיתה.

ב 13 בדצמבר 1988 בנוכחות רבנים שהגיעו מאמריקה, קנדה, ישראל, אנגליה, גרמניה, אוסטרליה, בלגיה הוועד הוועד וקברו העצמות כרת וכרין ישראל.

סיים החבורה והאחרת נערך עם נצטו הנכסיות הקתולית ברישותו של הבישוף הידוע הרוק מוסקובסקי (הם שטנו ישנם העצמות היו בין הקרובות) בנוכחות קהל רב מאוד.

את התפילות הסופיות עשה הרבנים היהודים. מקום התיכונן הזה נבנה, שמוקם ומסויל עד היום הזה על ידי קרן משמחה ניסנבאום.

לחברות עד

Grudzień 1988 (December 1988)



Młody człowiek był w trakcie pochówku w SOVA (1942 rok)
Young person being buried at the SOVA Station (1942)



Pochówek pogrzebowy (1942 rok)
Funeral procession at the SOVA Station (1942)



Grudzień 1942: masowe groby dla tysięcy Żydów (1942-1943)
Burial of human bodies in mass graves at the SOVA Station (1942-1943)



Grudzień 1942: masowe groby dla tysięcy Żydów (1942-1943)
Burial of human bodies at the SOVA Station (1942)

FUNDACJA NISSENBAUMÓW
ul. Głobalskiego 21, 01-190 Warszawa www.nissenbaum.pl



MUR GETTA 1940 GHETTO WALL 1943

W dniu 10 października 1940 r. niemiecki urząd skarbowy wysłał do polski miasta list 10 listopada 1940 r. o znaczeniu muru, który miał służyć jako granica dla polskiego miasta. Wskazywano na to, że w tym czasie w Warszawie żyło około 300 tys. osób. Wskazywano na to, że w tym czasie w Warszawie żyło około 300 tys. osób. Wskazywano na to, że w tym czasie w Warszawie żyło około 300 tys. osób.

By night of the German occupation authorities, the ghetto was cut off from the rest of the city in November 1940. The ghetto was surrounded by a wall, which initially had 200 bastions (770 meters) in length. It was reinforced in December 1941, it was divided into two parts called the large and small ghettos. Approximately 70,000 Poles from and 30,000 from other towns were brought into the ghetto. During the summer of 1942, the Germans departed and murdered almost 200,000 people in the gas chambers of Treblinka.

On April 19, 1943, an uprising broke out in the ghetto. Well-armed fighters and civilians resisted in combat in the aforementioned houses ghetto buildings. The remaining population was murdered by Germans in November 1943 in the Majdanek, Płaszów and Treblinka and Theresienstadt camps. Only a few survived.

In the memory of those who suffered, died and perished. The city of Warsaw, 2002.

The Jewish cemetery was excluded from the ghetto in December 1941, yet burials still took place there. The former "May" sports field was the only large space in the ghetto that was not built upon. It was used to bury victims. The "May" field was also excluded from the ghetto in December 1941. Over time, it gradually became a burial site with both individual and mass graves. During the general Warsaw uprising of 1944, many of those killed were also buried here.





W TYM MIEJSCU ZNAJDUJĄ SIĘ MASOWE
GROBY ŻYDÓW I POLAKÓW ZAMORADOWANYCH
PRZEZ HITLEROWSKIEGO OKUPANT
W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ
UPAMIĘTNIONE PRZEZ
URZĄD MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY
I FUNDACJĘ RODZINY NISSENEBAUMÓW
W 1989 R.



zdjęcia: Jan Nitecki

zdjęcia w czerwonym obramowaniu zapożyczono z:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b7/Monument_of_Jews_and_Poles_Common_Martyrdom_in_Warsaw_04.JPG

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)